

کتاب‌شناسی حافظ در سال ۱۳۹۳ خورشیدی

ماندانا فیروزآبادی

پژوهشگر

۱. مقدمه

بررسی آماری، طبقه‌بندی و مقایسه کتاب‌های منتشرشده در زمینه شعر و اندیشه حافظ در هر سال، از راه‌های مفید برای شناخت پژوهش‌های برتر و نیز آسیب‌شناسی مطالعات حافظ‌پژوهی است. در این مقاله، ضمن ارائه کتاب‌شناسی حافظ در سال ۱۳۹۳ با تفکیک موضوعی، به همه آثار قلمی منتشرشده در این حوزه، اعم از کتاب‌های چاپ نخست یا تجدید چاپ و نیز بسامد هریک اشاره شده است.

کارنامه نشر «سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران» در سال ۱۳۹۳ نشان می‌دهد که در این سال ۶۸۲۶۰ عنوان کتاب به چاپ رسیده است که ۱۲۵۱ عنوان از آن، به کتاب‌های با موضوع «ادبیات» و ۹۴ عنوان به کتاب‌های درباره حافظ اختصاص دارد.^{*}

براساس آمار موجود از میان کتاب‌های چاپ‌شده درباره حافظ در سال ۱۳۹۳، موضوع «نقد و تحلیل شعر و اندیشه حافظ» با ۲۵ عنوان کتاب و شمارگان^۱ ۱۵۵۲۰ نسخه بیشترین تعداد را به خود اختصاص داده است و بعد از آن «دیوان حافظ همراه با فال» در ۲۴ عنوان با شمارگان ۲۴۹۰۰ نسخه قرار دارد.

همچنین «دیوان حافظ همراه با معنی» در ۱۵ عنوان با شمارگان ۸۰۴۰ نسخه، «شرح‌های کامل دیوان حافظ» در ۱۳ عنوان با شمارگان ۶۲۰۰ نسخه، «شرح‌های گزیده دیوان حافظ» در ۱۰ عنوان با

* آمار پایگاه اطلاع‌رسانی «خانه کتاب» با گزارش «سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران» متفاوت است. خانه کتاب، برای کل کتاب‌های چاپ‌شده در سال ۱۳۹۳، کتاب‌های با موضوع ادبیات و کتاب‌های درباره حافظ، به ترتیب تعداد ۷۲۸۷۲، ۲۳۸۷ و ۸۲ عنوان را نشان می‌دهد. در این مقاله، مبنای کار بر تجمیع گزارش دو مرجع و استخراج عناوین غیریکسان بوده است. مجموع کتاب‌های چاپ‌شده در سال ۱۳۹۳ با موضوع حافظ، تعداد ۱۴۴ عنوان است.

شمارگان ۷۷۵۰ نسخه، «حافظ و پژوهش‌های تطبیقی» در ۹ عنوان با شمارگان ۴۷۰۰ نسخه، «فال‌نامه دیوان حافظ» در ۸ عنوان با شمارگان ۲۲۰۰۰ نسخه، «سرگذشت‌نامه» در ۶ عنوان با شمارگان ۳۵۰۰ نسخه، «تأثیر و تأثر حافظ» در ۵ عنوان با شمارگان ۱۰۰۰ نسخه، «گزیده دیوان حافظ» در ۵ عنوان با شمارگان ۶۶۰۰ نسخه، «دیوان حافظ» در ۴ عنوان با شمارگان ۴۱۵۰ نسخه، «دیوان حافظ خوش‌نویسی شده»^۳ شده در ۳ عنوان با شمارگان ۱۳۰۰۰ نسخه، «دیوان حافظ با ترجمه انگلیسی» در ۲ عنوان با شمارگان ۱۵۰۰ نسخه و «فرهنگ و واژه‌نامه» در ۲ عنوان با شمارگان ۲۱۰۰ نسخه به‌ترتیب حائز بیشترین تعداد است.

تعدادی از عنوان‌ها به‌دلیل مشخصات ارائه‌شده مشابه، تکراری به‌نظر می‌رسد؛ اما یادآوری می‌شود که برای هر یک شایک (شماره استاندارد بین‌المللی کتاب) متفاوتی ثبت شده است.

۲. کتاب‌شناسی حافظ

۱-۲. دیوان حافظ

۱-۱-۲. کتاب‌های چاپ نخست

۱. دیوان حافظ (براساس نسخه دکتر قاسم غنی و علامه محمد قزوینی)، شمس‌الدین محمد حافظ، محمد مهدی منصوری، تهران: یاران علم و دانش، ۵۴۶ صفحه، جیبی (گالینگور)، چاپ اول، ۵۰۰ نسخه، ۲۱۰۰۰ ریال.

۲. دیوان حافظ شیرازی (از روی نسخه تصحیح‌شده علامه محمد قزوینی با ترجمه احوال حافظ از لغت‌نامه علامه علی‌اکبر دهخدا)، شمس‌الدین محمد حافظ، به‌خط مصطفی اشرفی، تذهیب: رضا ظرفیان، تهران: پیام عدالت، ۴۵۶ صفحه، چاپ اول.

۲-۱-۲. کتاب‌های چاپ مجدد

۱. دیوان حافظ، شمس‌الدین محمد حافظ، ویراستار: حسن ساسانی، مذهب: مجید حیدری، اسفراین: کتاب آبان، باغ کاغذی، ۵۰۲ صفحه، جیبی (گالینگور)، چاپ سوم، ۲۰۰۰ نسخه.

۲. دیوان حافظ (براساس نسخه خلخالی (۸۲۷ ق) و مقابله با نسخه بادلیان (۸۴۳ ق) و پنجاب (۸۹۴ ق) و مطابقه با هشت نسخه موثق چاپی)، شمس‌الدین محمد حافظ، بهاء‌الدین خرمشاهی، تهران: دوستان، ۷۳۶ صفحه، وزیری (گالینگور)، چاپ ششم، ۱۶۵۰ نسخه.

۲-۲. دیوان حافظ همراه با معنی

۱-۲-۲. کتاب‌های چاپ نخست

۱. **دیوان حافظ با تفسیر**، شمس‌الدین محمد حافظ، (مقدمه: محمد قاسم‌زاده)، تفسیر اشعار: خانانه اصغری، مصحح: قاسم غنی و محمد قزوینی، خطاط: حسن ملائی تهرانی، تهران: میر دشتی، ۵۲۲ صفحه، وزیری (گالینگور)، چاپ اول، ۳۰۰۰ نسخه.

۲. **دیوان حافظ با معنی**، شمس‌الدین محمد حافظ، مصحح: محمد قزوینی و قاسم غنی، قم: اسماء الزهرا، ۴۸۴ صفحه، وزیری (سلفون)، چاپ اول، ۵۰۰ نسخه، ۲۴۰۰۰۰ ریال.

۳. **دیوان حافظ با معنی**، شمس‌الدین محمد حافظ، خطاط: سعید کریمی فراهانی، تهران: بهنود، ۵۰۴ صفحه، جیبی (گالینگور)، چاپ اول، ۵۰۰ نسخه، ۱۲۰۰۰۰ ریال.

۴. **دیوان حافظ با معنی**، شمس‌الدین محمد حافظ، قم: آوای ترنم، ۴۸۴ صفحه، وزیری (سلفون)، چاپ اول، ۵۰۰ نسخه، ۲۵۰۰۰۰ ریال.

۵. **دیوان حافظ با معنی**، شمس‌الدین محمد حافظ، مصحح: محمد قزوینی و قاسم غنی، شارح: عزت بصیری، تهران: بهنود، ۵۰۸ صفحه، جیبی (گالینگور)، چاپ اول، ۵۰۰ نسخه، ۲۰۰۰۰۰ ریال.

۶. **دیوان حافظ همراه با معنی**، شمس‌الدین محمد حافظ، قم: هزاره دانش، ۴۸۴ صفحه، وزیری (سلفون)، چاپ اول، ۵۰۰ نسخه، ۲۴۰۰۰۰ ریال.

۷. **دیوان کامل حافظ با معنی**، شمس‌الدین محمد حافظ، حسین زینالپور، تهران: آوای مهدیس، ۵۲۸ صفحه، وزیری (گالینگور)، چاپ اول، ۲۰۰۰ نسخه، ۲۳۰۰۰۰ ریال.

۸. **دیوان حافظ با معنی (خواجہ شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی به همراه لغات دشوار نسخهٔ محمد قزوینی و دکتر قاسم غنی)**، به‌کوشش کاظم عابدینی مطلق، قم: مصطفی، ۴۹۵ صفحه، چاپ اول، ۲۲۰۰۰۰ ریال.

۹. **دیوان حافظ**، تفسیر و تعبیر اشعار کاظم عابدینی مطلق، تهران: آفرینه، ۵۴۰ نسخه، چاپ اول، ۶۰۰۰۰ ریال.

۱۰. **دیوان حافظ (به‌انضمام تفسیر عرفانی و تعبیر غزلیات از نسخهٔ دکتر قاسم غنی و محمد قزوینی)**، ویراستار: کاظم عابدینی مطلق، قم: هشت کتاب، ۴۹۵ صفحه، چاپ اول، ۲۸۰۰۰۰ ریال.

۱۱. دیوان حافظ (به همراه تعبیر عرفانی و وزن عروضی نسخه محمد قزوینی و قاسم غنی)، شرح غزل: کاظم عابدینی مطلق، واژه‌نامه: سمانه کیانی، قم: وانک، ۵۲۰ صفحه، چاپ اول.

۲-۲-۲. کتاب‌های چاپ مجدد

۱. دیوان حافظ با معنی، شمس‌الدین محمد حافظ (براساس نسخه محمد قزوینی و قاسم غنی)، شرح و تفسیر: عزت بصیری، تهران: بهنود، ۵۰۴ صفحه، چاپ سوم، ۳۵۰۰۰۰ ریال.

۲. دیوان حافظ (براساس نسخه دکتر قاسم غنی و محمد قزوینی به همراه وزن عروضی و تعبیر عارفانه)، قم: امین‌الله، ۴۹۵ صفحه، چاپ سوم، ۱۵۰۰۰۰ ریال.

۳. دیوان حافظ (به همراه تعبیر عرفانی و وزن عروضی نسخه محمد قزوینی و قاسم غنی)، شرح غزل: کاظم عابدینی مطلق، واژه‌نامه: سمانه کیانی، تهران: علم و آموزش، ۴۹۵ صفحه، چاپ دوم، ۲۷۰۰۰۰۰ ریال.

۴. دیوان حافظ (به همراه وزن عروضی و تعبیر عارفانه براساس نسخه محمد قزوینی و قاسم غنی)، شرح غزل: کاظم مطلق، قم: کتاب سعدی، ۴۹۵ صفحه، چاپ سوم، ۲۸۵۰۰۰ ریال.

۳-۲. گزیده دیوان حافظ

۱-۳-۲. کتاب‌های چاپ نخست

۱. دمی با حافظ، شمس‌الدین محمد حافظ، امیر اسکندری، کرج: نخبگان، ۸۰ صفحه، رقعی (شومیز)، چاپ اول، ۵۰۰۰ نسخه، ۴۵۰۰۰ ریال.

۲. گلستان سخن (کلچینی موضوعی از ابیات دیوان حافظ)، عبدالرسول کریمی کوچی، شیراز: تخت جمشید، ۶۹ صفحه، چاپ اول.

۳. همراه دیوان حافظ، لیلا سادات موسوی، تهران: کانیا، ۱۸۰ صفحه، چاپ اول.

۲-۳-۲. کتاب‌های چاپ مجدد

۱. حافظ به روایت عباس کیارستمی، عباس کیارستمی، تهران: نشر و پژوهش، فرزاد روز، ۶۸۴ صفحه، جیبی (شومیز)، چاپ پنجم، ۱۶۰۰ نسخه، ۱۵۰۰۰ ریال.

۲. ردپای عشق در گزیده غزلیات حافظ، کاظم جیرودی، تهران: فراوید، ۶۴ صفحه، چاپ اول، ۴۰۰۰ ریال.

۲-۴. دیوان حافظ با ترجمه انگلیسی

۲-۴-۱. کتاب‌های چاپ نخست

۱. دیوان حافظ با معنی (براساس نسخه قاسم غنی و محمد قزوینی)، شرح و تفسیر: لیلا رحمتی، ترجمه انگلیسی: مهدی افشار، ترکیب خوش نویسی: محمدمهدی منصوری، تهران: شاپیگان کتاب، ۵۵۲ صفحه، چاپ اول.

۲-۴-۲. کتاب‌های چاپ مجدد

۱. دیوان کامل و جامع هدیه حافظ (با تفأل و معنی لغات کلیدی و ابیات مشکل و ترجمه ابیات به زبان انگلیسی همراه با مقدمه‌ای خواندنی از زندگی‌نامه و عرفان و...)، شمس‌الدین محمد حافظ، عباس عطاری کرمانی، ویراستار: شیلا عطاری، هدیه عطاری، تهران: آسیم، ۷۳۲ صفحه، وزیری (گالینگور)، چاپ شانزدهم، ۱۵۰۰ نسخه، ۳۸۰۰۰۰ ریال.

۲-۵. دیوان حافظ خوش نویسی شده^۲

۲-۵-۱. کتاب‌های چاپ مجدد

۱. دیوان حافظ خوش نویسی شده (براساس نسخه مصحح شادروانان علامه محمد قزوینی و دکتر قاسم غنی به انضمام تفسیر فال‌نامه)، شمس‌الدین محمد حافظ، (مقدمه: سیدعطالله مهاجرانی)، نقاش: محمود فرشچیان، خطاط: عباس اخوین، مذهب: عیسی بهادری، تهران: زرین و سیمین، ۶۰۴ صفحه، جیبی (گالینگور)، چاپ هشتم، ۵۰۰۰ نسخه، ۲۸۰۰۰۰ ریال.

۲. دیوان حافظ خوش نویسی شده (براساس نسخه مصحح شادروانان علامه محمد قزوینی و

دکتر قاسم غنی به انضمام تفسیر فال‌نامه)، شمس‌الدین محمد حافظ، (مقدمه: سیدعطالله مهاجرانی)، نقاش: محمود فرشچیان، خطاط: عباس اخوین، مذهب: عیسی بهادری، تهران: زرین و سیمین، ۶۰۸ صفحه، جیبی (گالینگور)، چاپ پنجم، ۳۰۰۰ نسخه.

۳. دیوان حافظ خوش نویسی شده (براساس نسخه مصحح شادروانان علامه محمد قزوینی و

دکتر قاسم غنی به انضمام تفسیر فال‌نامه)، شمس‌الدین محمد حافظ، (مقدمه: عبدالحسین

زرین‌کوب)، نقاش: محمود فرشچیان، خطاط: عباس اخوین، مذهب: عیسی بهادری، تهران: زرین و سیمین، ۵۷۶ صفحه، وزیری (گالینگور)، چاپ نهم، ۵۰۰۰ نسخه، ۵۲۰۰۰۰ ریال.

۲-۶. دیوان حافظ همراه با فال

۲-۶-۱. کتاب‌های چاپ نخست

۱. دیوان حافظ همراه با فال (براساس نسخهٔ دکتر قاسم غنی و علامه محمد قزوینی)، شمس‌الدین محمد حافظ، میترا افشار، خطاط: محمدمهدی منصوری، تهران: صدای معاصر، ۵۴۶ صفحه، وزیری (گالینگور)، چاپ اول، ۱۱۰۰ نسخه، ۲۵۰۰۰۰ ریال.

۲. دیوان حافظ همراه با فال «متن کامل» (از نسخهٔ علامه قزوینی و دکتر قاسم غنی)، شمس‌الدین محمد حافظ، (مقدمه: بهمن خلیفه بناروایی)، خطاط: غلامحسین اعرابی، تهران: تیموری، ۵۱۴ صفحه، وزیری (گالینگور)، چاپ اول، ۱۰۰۰ نسخه، ۲۵۰۰۰۰ ریال.

۳. دیوان حافظ همراه با فال «متن کامل» (از نسخهٔ علامه قزوینی و دکتر قاسم غنی)، شمس‌الدین محمد حافظ، تهران: تیموری، ۵۱۲ صفحه، جیبی (گالینگور)، چاپ اول، ۱۵۰۰ نسخه، ۱۲۰۰۰۰ ریال.

۴. دیوان و فال‌نامهٔ حافظ، خجسته شجاعی، قم: ملینا، ۱۴۴ صفحه، جیبی (شومیز)، چاپ اول، ۵۰۰۰ نسخه، ۶۵۰۰۰ ریال.

۵. دیوان و فال‌نامهٔ حافظ خوش کلام (همراه با معنی براساس نسخهٔ قزوینی غنی)، شمس‌الدین محمد حافظ، (مقدمه: حسین بهزادی اندوهجردی)، خطاط: غلامعلی محبی‌نژاد، تهران: سمن، ۵۴۶ صفحه، جیبی (گالینگور)، چاپ اول، ۱۰۰۰ نسخه، ۶۰۰۰۰ ریال.

۶. دیوان حافظ خواجه شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی (به‌همراه شرح لغات دشوار با تفسیر فال‌گونه)، (براساس نسخهٔ محمد قزوینی و قاسم غنی)، شیراز: هنر بیستم، ۵۱۲ صفحه، چاپ اول.

۷. دیوان حافظ شیرازی همراه با متن کامل فال‌نامه حافظ (از روی نسخهٔ تصحیح‌شدهٔ علامه محمد قزوینی با ترجمهٔ احوال حافظ از لغت‌نامهٔ علامه علی‌اکبر دهخدا)، شمس‌الدین محمد حافظ، به‌خط مصطفی اشرفی، تهران: پیام آزادی، ۵۷۶ صفحه، چاپ اول.

۸. دیوان حافظ شیرازی همراه با متن کامل (فال‌نامه حافظ)، شمس‌الدین محمد حافظ، تهران: لیدا، ۵۳۵ صفحه، چاپ اول، ۱۲۵۰۰۰ ریال.
۹. دیوان حافظ همراه با تعبیر متن کامل (براساس نسخه محمد قزوینی و قاسم غنی)، شمس‌الدین محمد حافظ، مقدمه و شرح: کاظم دزفولیان، تهران: طلایه، ۵۱۲ صفحه، چاپ اول.
۱۰. دیوان همراه با فال «متن کامل» (از نسخه غنی و قزوینی)، (مقدمه: بهمن خلیفه بناروایی)، خوش‌نویسی کامپیوتری: غلامحسین اعرابی، تهران: تیموری، ۵۱۲ صفحه، چاپ اول.
۱۱. دیوان حافظ همراه با فال‌نامه و تفسیر اشعار (از نسخه محمد قزوینی و قاسم غنی)، شمس‌الدین محمد حافظ، به‌خط امیر اصغری، تهران: کتاب‌سرای عامل، ۵۶۰ صفحه، چاپ اول.
۱۲. دیوان حافظ همراه با فال‌نامه و تفسیر اشعار (از نسخه محمد قزوینی و قاسم غنی)، شمس‌الدین محمد حافظ، به‌خط امیر اصغری، تهران: کتاب‌سرای عادل، ۵۶۰ صفحه، چاپ اول.
۱۳. دیوان حافظ همراه با فال‌نامه و تفسیر اشعار (از نسخه محمد قزوینی و قاسم غنی)، شمس‌الدین محمد حافظ، به‌خط امیر اصغری، تهران: کتاب‌سرای عادل، ۵۶۰ صفحه، چاپ اول.
۱۴. دیوان خواجه شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی به‌انضمام فال‌نامه (مقابله با دیوان حافظ علامه قزوینی و...)، شمس‌الدین محمد حافظ، محمدحسن شیرازی، تهران: پیام محراب، ۵۱۲ صفحه، چاپ اول.
۱۵. دیوان حافظ با فال‌نامه، شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی، حسین زینالپور، تهران: آوای مهدیس، ۵۲۵ صفحه، چاپ اول.
۱۶. دیوان حافظ به‌همراه فال‌نامه، شمس‌الدین محمد حافظ، تهران: لیدا، ۵۳۵ صفحه، چاپ اول، ۲۷۰۰۰۰ ریال.
۱۷. دیوان حافظ به‌همراه فال‌نامه (براساس نسخه علامه محمد قزوینی و دکتر قاسم غنی)، شمس‌الدین محمد حافظ، شیراز: رایحه هنر پارس، ۵۰۳ صفحه، چاپ اول، ۳۶۰۰۰۰ ریال.

۲-۶-۲. کتاب‌های چاپ مجدد

۱. دیوان حافظ همراه با فال «متن کامل» (از نسخه محمد قزوینی و دکتر قاسم غنی)، شمس‌الدین محمد حافظ، تهران: طلایه، ۵۱۶ صفحه، وزیری (گالینگور)، چاپ سیزدهم، ۱۰۰۰ نسخه، ۱۹۰۰۰۰ ریال.

۲. دیوان حافظ همراه با فال (از نسخه محمد قزوینی و دکتر قاسم غنی)، شمس‌الدین محمد حافظ، (مقدمه: کاظم دزفولیان)، تهران: طلایه، ۵۱۶ صفحه، جیبی (گالینگور)، چاپ سیزدهم، ۲۰۰۰ نسخه، ۱۰۰۰۰۰ ریال.

۳. دیوان حافظ همراه با فال «متن کامل» (بر اساس نسخه محمد قزوینی و دکتر قاسم غنی)، شمس‌الدین محمد حافظ، تهران: تیموری، ۵۱۴ صفحه، جیبی (گالینگور)، چاپ ششم، ۲۰۰۰ نسخه، ۷۵۰۰۰ ریال.

۴. دیوان خواجه شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی به انضمام فال‌نامه (از روی نسخه دکتر قاسم غنی و علامه قزوینی و تطبیق با چندین دیوان دیگر)، شمس‌الدین محمد حافظ، امیر مقدم، (مقدمه: رضا معصومی)، خطاط: اسماعیل نیک‌بخت، تهران: گلی، ۵۶۶ صفحه، وزیری (گالینگور)، چاپ سیزدهم، ۳۰۰۰ نسخه، ۱۷۰۰۰۰ ریال.

۵. دیوان خواجه شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی به انضمام فال‌نامه (از روی نسخه دکتر قاسم غنی و علامه قزوینی و تطبیق با چندین دیوان دیگر)، شمس‌الدین محمد حافظ، امیر مقدم، (مقدمه: رضا معصومی)، خطاط: اسماعیل نیک‌بخت، تهران: گلی، ۵۴۶ صفحه، جیبی (گالینگور)، چاپ یازدهم، ۳۰۰۰ نسخه، ۹۰۰۰۰ ریال.

۶. دیوان کامل حافظ آفرینش با تفال، شمس‌الدین محمد حافظ، مصحح: عباس عطاری کرمانی، تهران: آفرینش، ۷۴۲ صفحه، وزیری (گالینگور)، چاپ شانزدهم، ۳۳۰۰ نسخه، ۳۰۰۰۰۰ ریال.

۷. دیوان و فال حافظ با معنی، شمس‌الدین محمد حافظ، جمشید صداقت‌نژاد، تهران: نیما، ۵۴۶ صفحه، جیبی (گالینگور)، چاپ چهارم، ۱۰۰۰ نسخه، ۷۵۰۰۰۰ ریال.

۲-۷. نقد و تحلیل شعر و اندیشهٔ حافظ

۲-۷-۱. کتاب‌های چاپ نخست

۱. اندیشه‌های روان‌شناختی حافظ، سعید فتحی (با مشارکت کامران پاشایی‌فخری، پروانه عادل‌زاده)، تبریز: مولی‌علی، ۱۳۰ صفحه، وزیری (گالینگور)، چاپ اول، ۱۰۰۰ نسخه، ۱۲۰۰۰۰ ریال.
۲. بگوبخند با حافظ (رویکرد پدیداری به طرز سخن حافظ و طنز نقیضه‌گویان)، مجید بهرور، تهران: قطره، ۳۴۰ صفحه، وزیری (شومیز)، چاپ اول، ۵۰۰ نسخه، ۱۷۰۰۰۰ ریال.
۳. طریقت رندی حافظ، مریم ترکاشوند، همدان: روزاندیش، ۱۹۸ صفحه، وزیری (شومیز)، چاپ اول، ۱۰۰۰ نسخه، ۷۰۰۰۰ ریال.
۴. عاشقانه‌های حافظ، عباس محمدی‌اصل، تهران: سفیر اردهال، ۳۲۰ صفحه، وزیری (شومیز)، چاپ اول، ۵۵۰ نسخه، ۱۸۰۰۰۰ ریال.
۵. گلگشتی تازه در غزل‌های عاشقانه و عارفانهٔ حافظ، حمید منصوری، کرمان: خدمات فرهنگی کرمان، ۱۰۴ صفحه، رقی (شومیز)، چاپ اول، ۱۰۰۰ نسخه، ۵۰۰۰۰ ریال.
۶. لعل در خون (رویکردی به عناصر فولکلوریک در شعر حافظ)، فریبا رئیسی، شیراز: نامهٔ پارسی، ۲۲۶ صفحه، رقی (شومیز)، چاپ اول، ۱۰۰۰ نسخه، ۶۵۰۰۰ ریال.
۷. وصف رخسارهٔ خورشید (نگاهی تازه به زندگی، شعر و اندیشهٔ حافظ)، منصور پایمرد، شیراز: نشر داد، ۱۷۶ صفحه، رقی (شومیز)، چاپ اول، ۱۰۰۰ نسخه، ۷۵۰۰۰ ریال.
۸. اندیشهٔ سیاسی رند شیراز، حافظ، محمد منصورنژاد، تهران: جوان‌پویا، ۱۴۸ صفحه، چاپ اول.
۹. نظری به جمال ادبی حافظ، مسیح بهرامیان، نجف‌آباد: دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف‌آباد، ۷۷۲ صفحه، چاپ اول.
۱۰. تبصره‌ای بر تدوین غزل‌های حافظ، سلیم نیساری، تهران: فرهنگستان زبان و ادب فارسی، آثار، ۲۱۲ صفحه، وزیری (گالینگور)، چاپ اول، ۵۰۰ نسخه، ۱۲۰۰۰۰ ریال.
۱۱. در سرمنزل عنقا، سیدعبدالمجید حیرت سجادی، تهران: شکوفه‌های دانش، ۲۸۸ صفحه، چاپ اول، ۱۰۰۰۰۰ ریال.

۱۲. سرچشمه عشق و عرفان با نیم‌نگاهی به حافظ، هوشنگ طالع، لنگرود: سمرقند، ۵۵ صفحه، چاپ اول، ۵۵۰۰ ریال.

۱۳. صلح و جنگ حافظ، سعیده صمیمی (با مشارکت پروانه عادل‌زاده، کامران پاشایی فخری)، تبریز: مولی‌علی، ۱۲۴ صفحه، چاپ اول، ۱۲۰۰۰۰ ریال.

۱۴. مجالی الحب فی آیات کتاب الحبيب، حسین جعفری، تهران: اکباتان، ۱۸۴ صفحه، رقعی (شومیز)، چاپ اول، ۱۰۰ نسخه، ۷۵۰۰۰ ریال.

۱۵. آشنایی با حافظ، زینب یزدانی، تهران: تیرگان، ۱۸۴ صفحه، رقعی (شومیز)، چاپ اول، ۲۰۰۰ نسخه، ۹۵۰۰۰ ریال.

۲-۷-۲. کتاب‌های چاپ مجدد

۱. بحث در آثار و افکار و احوال حافظ (تاریخ عصر حافظ یا تاریخ فارس و مضافات و ایالات مجاوره در قرن هشتم)، قاسم غنی (با مقدمه محمد قزوینی)، تهران: زوار، ۴۸۸ صفحه، جلد اول، وزیر (گالینگور)، چاپ دوازدهم، ۷۷۰ نسخه.

۲. بحث در آثار و افکار و احوال حافظ (تاریخ تصوف در اسلام و تطورات و تحولات مختلفه آن از صدر اسلام تا عصر حافظ)، قاسم غنی، تهران: زوار، ۷۲۴ صفحه، جلد دوم، وزیر (گالینگور)، چاپ دوازدهم، ۷۷۰ نسخه.

۳. حافظ عاشق (عشق الهی از نگاه لسان‌الغیب)، علی‌رضا برارزش، ویراستار: سحر کمالی‌نیا، تهران: امیرکبیر، ۳۵۲ صفحه، پالتویی (گالینگور)، چاپ دوم، ۳۰۰۰ نسخه، ۱۲۵۰۰۰ ریال.

۴. عرفان حافظ، مرتضی مطهری، تهران: صدرا، رقعی (شومیز)، چاپ سی‌وسوم، ۱۵۰۰ نسخه، ۳۵۰۰۰ ریال.

۵. عرفان و رندی در شعر حافظ، داریوش آشوری، تهران: مرکز، ۴۰۸ صفحه، رقعی (شومیز)، چاپ دوازدهم، ۱۰۰۰ نسخه، ۲۱۸۰۰۰ ریال.

۶. خواجه قنبر در دیوان خواجه شیراز (دریافتهایی درباره‌ی یعسوب‌الدین، امیرالمومنین حضرت علی‌بن‌ابی‌طالب)، سیدعباس موسوی مطلق، ری: دانشیاران ایران، ۲۹۳ صفحه، چاپ سوم.

۷. حافظ و قبله هفتم (دریافت‌هایی در خصوص قبله هفتم امام هشتم حضرت امام‌رضا علیه‌السلام از ابیات حضرت حافظ)، سیدعباس موسوی مطلق، ری: دانشیاران ایران، ۱۵۲ صفحه، چاپ پنجم.

۸. حافظ و پیر مغان، سیدعباس موسوی مطلق، ری: دانشیاران ایران، ۲۴۸ صفحه، چاپ سوم.

۹. حافظ شیرین‌سخن، محمد معین، (به‌اهتمام مهدخت معین)، خطاط: محمد احصایی، تهران: صدای معاصر، ۸۵۸ صفحه، وزیری (گالینگور)، چاپ ششم، ۶۰۰ نسخه، ۴۰۰۰۰۰ ریال.

۱۰. حافظ در غربت، یعقوب آژند، ویراستار: اسدالله معظمی گودرزی، تهران: کلک سیمین، ۱۳۶ صفحه، چاپ سوم.

۲-۸. شرح‌های گزیده دیوان حافظ

۲-۸-۱. کتاب‌های چاپ نخست

۱. آفتاب نیم‌شب (شرح معرفتی غزل‌های برگزیده حافظ)، سیدعلی‌رضا موسوی، اصفهان: ذکر القلوب، ۵۲۴ صفحه، وزیری (گالینگور)، چاپ اول، ۲۰۰۰ نسخه، ۲۵۰۰۰۰ ریال.

۲. بحر الفراسه الالفاظ فی شرح دیوان حافظ، عبیدالله خویشگی قصوری (با مقدمه ایوب مرادی، سارا چالاک)، تهران: اسحاق، ۱۰۹ صفحه، وزیری (گالینگور)، چاپ اول، ۲۰۰ نسخه، ۵۰۰۰۰۰ ریال.

۳. بیت‌الغزل معرفت (گزیده غزلیات حافظ و گزارش آن‌ها)، محمد فولادی، قم: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ، ۲۹۶ صفحه، وزیری (شومیز)، چاپ اول، ۵۰۰ نسخه، ۱۳۵۰۰۰ ریال.

۴. گامی در بی‌کران (گزارش بیست‌ویک غزل از نیمه دوم دیوان حافظ)، جلال‌الدین کزازی، ویراستار: فاطمه جزءخراسانی، تهران: سمت و مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی، ۲۱۲ صفحه، وزیری (شومیز)، چاپ اول، ۱۰۰۰ نسخه، ۵۵۰۰۰ ریال.

۵. سخن آشنا (بیست‌وپنج غزل از حافظ برای فارسی‌آموزان غیرایرانی و ایرانیان نوآموز)، ایرج شهبازی، تهران: علم، ۳۲۸ صفحه، چاپ اول.

۶. شرح میخانه (تفسیر و تحلیل و نقد و نظر درباره یک غزل از خواجه‌حافظ شیرازی)، غلامعلی شفقت، گرگان: نوروزی، ۱۰۱ صفحه، چاپ اول، ۸۰۰۰۰ ریال.

۷. غزل‌های عارفانه و صوفیانه حافظ، ایرج امیررضایی، تهران: روزآمد، ۳۶۰ صفحه، چاپ اول.
۸. شرح و تحلیل ساختار معنایی چند غزل از حافظ. عسگر صلاحی، اردبیل: پارلاق‌یازی، ۳۷۶ صفحه، وزیری (گالینگور)، چاپ اول، ۲۰۰۰ نسخه، ۳۰۰۰۰۰ ریال.
۹. عشق و شراب حافظ، یوسف مجتهدی، تبریز: یاران، آذربایجان، ۸۴ صفحه، رقعی (شومیز)، چاپ اول، ۱۰۰۰ نسخه، ۴۰۰۰۰ ریال.
۱۰. حافظ معنوی (غزلیات حافظ به روایت دکتر دینانی)، کریم فیضی، تهران: اطلاعات، ۹۹۴ صفحه، وزیری (گالینگور)، چاپ سوم، ۱۰۵۰ نسخه، ۲۵۰۰۰۰ ریال.

۹-۲. شرح‌های کامل دیوان حافظ

۱-۹-۲. کتاب‌های چاپ نخست

۱. شرح تحقیقی دیوان خواجه شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی (براساس تصحیح خانلری)، منصور رستگار فسایی، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۶ جلد، جلد ۲ تا ۶، چاپ اول.
۲. یک نکته از این معنی (شرح قیصری بر غزل‌های حافظ)، ابراهیم قیصری، تهران: جامی، ۸۰۲ صفحه، در ۲ جلد، وزیری (گالینگور)، چاپ اول، ۱۱۰۰ نسخه، ۹۰۰۰۰۰ ریال.
۳. بوسه‌ای بر ساغر حافظ (توضیح اشعار حافظ)، غلامعلی (امیر) صالحی، شیراز: غلامعلی صالحی، چاپ اول، ۱۵۰۰۰۰ ریال.
۴. شرح جامع غزلیات حافظ، سعید دادی‌زاده، تبریز: اختر، ۳ جلد، چاپ اول.
۵. شرح ترکی بر دیوان حافظ شیرازی معروف به شرح سروری، سیدصادق حسینی اشکوری، قم: مجتمع ذخایر اسلامی، ۷۰۰ صفحه، چاپ اول.

۲-۹-۲. کتاب‌های چاپ مجدد

۱. شاخ‌نبات حافظ (شرح غزل‌ها، همراه با مقدمه، تلفظ واژگان دشوار، درست‌خوانی ابیات و فرهنگ اصطلاحات)، محمدرضا برزگر خالقی، تهران: زوار، ۱۱۷۶ صفحه، وزیری (گالینگور)، چاپ هفتم، ۱۱۰۰ نسخه.

۲. شرح شوق (مباحث موضوعی چون مدخلی بر اشعار)، سعید حمیدیان، تهران: قطره، ۶۹۸ صفحه، جلد ۱، وزیری (گالینگور)، چاپ سوم، ۵۰۰ نسخه.

۳. شرح شوق (شرح و تحلیل اشعار حافظ، غزل‌های ۱ تا ۹۲)، سعید حمیدیان، تهران: قطره، ۹۴۸ صفحه، جلد ۲، وزیری (گالینگور)، چاپ سوم، ۵۰۰ نسخه.

۴. شرح شوق (شرح و تحلیل اشعار حافظ، غزل‌های ۹۳ تا ۲۱۷)، سعید حمیدیان، تهران: قطره، ۹۵۸ صفحه، جلد ۳، وزیری (گالینگور)، چاپ سوم، ۵۰۰ نسخه.

۵. شرح شوق (شرح و تحلیل اشعار حافظ، غزل‌های ۲۱۸ تا ۳۸۴)، سعید حمیدیان، تهران: قطره، ۹۶۲ صفحه، جلد ۴، وزیری (گالینگور)، چاپ سوم، ۵۰۰ نسخه.

۶. شرح شوق (شرح و تحلیل اشعار حافظ، غزل‌های ۳۸۵ تا ۴۸۶ و اشعار غیر غزل)، سعید حمیدیان، تهران: قطره، ۸۴۲ صفحه، جلد ۵، وزیری (گالینگور)، چاپ سوم، ۵۰۰ نسخه.

۷. شرح عرفانی دیوان حافظ (براساس نسخهٔ دکتر قاسم غنی و محمد قزوینی)، سیدرضا باقریان موحد، قم: کومه، ۱۲۲۸ صفحه، وزیری (سلفون)، چاپ چهارم، ۱۰۰۰ نسخه، ۳۲۰۰۰۰ ریال.

۸. شرح عرفانی دیوان حافظ (براساس نسخهٔ دکتر قاسم غنی و محمد قزوینی)، سیدرضا باقریان موحد، قم: آثار قلم، ۶۱۴ صفحه، وزیری (سلفون)، چاپ دوم، ۱۰۰۰ نسخه، ۳۲۰۰۰۰ ریال.

۲-۱۰. فرهنگ و واژه‌نامه

۱. فرهنگ کنایات دیوان حافظ شیرازی، علی رزاقی شانی، تهران: پگاه الوند، ۲۸۸ صفحه، وزیری (شومیز)، چاپ اول، ۱۰۰۰ نسخه، ۱۸۰۰۰۰ ریال.

۲. واژه‌نامه غزل‌های حافظ (با یادداشت‌ها و حواشی مهدی اخوان ثالث)، حسین خدیوچم، گردآورنده: نیما تجبر، مصحح: مهدی اخوان ثالث، تهران: زوار، ۲۲۴ صفحه، وزیری (شومیز)، چاپ اول، ۱۱۰۰ نسخه، ۱۵۰۰۰۰ ریال.

۱۱-۲. حافظ و پژوهش‌های تطبیقی

۱-۱۱-۲. کتاب‌های چاپ نخست

۱. آداب، رسوم و باورهای مردم (از زبان حافظ، سعدی و مولانا)، جمال زبانی، شیراز: نوید شیراز، ۱۷۶ صفحه، وزیری (شومیز)، چاپ اول، ۱۵۰۰ نسخه، ۸۰۰۰۰ ریال.

۲. بزمگاهی دل‌نشین، شهلا شهنازی، تهران: اختر شبگرد، ۱۲۸ صفحه، خشتی (شومیز)، چاپ اول، ۳۰۰ نسخه، ۵۰۰۰۰ ریال.

۳. در ساحل رموز عرفانی (رمزهای صبا، آهو و نافه در ادبیات عرفانی با تأکید بر شعر عطار، مولوی و حافظ)، سیده‌نسرین موسوی اندبیل، اردبیل: محقق اردبیلی، ۱۳۲ صفحه، وزیری (شومیز)، چاپ اول، ۱۰۰۰ نسخه، ۸۰۰۰۰ ریال.

۴. هنر مقاومت و مقاومت هنرمندانه (در آثار حافظ شیرازی) به‌همراه اثر هنر بر جسم و روان آدمی (در آثار سعدی شیرازی)، محمدمهدی رادمند، قم: طلیعه سبز، ۱۶۸ صفحه، رقعی (شومیز)، چاپ اول، ۱۰۰۰ نسخه، ۷۸۰۰۰ ریال.

۵. سه گام تا سپیده‌دم (نگرشی مقایسه‌ای از سه ستاره ادب ایران: خیام، سعدی، حافظ)، محمدمهدی امامی، (مقدمه: سیدمصطفی کشفی)، اصفهان: پارس ضیا، همای رحمت، ۲۱۱ صفحه، چاپ اول.

۶. گزیده غزلیات حافظ و رباعیات خیام، شمس‌الدین محمد حافظ، عمر بن ابراهیم خیام، خوش‌نویسی رایانه‌ای: سیاوش حسینی، نگارگری روی جلد و صفحات متن: فهیمه نیکویی‌فرد، تصاویر: رضا بدرالسماء، تهران: عظام، ۱۹۲ صفحه، چاپ اول.

۷. جلوه‌های مدارا در آثار سخنوران بزرگ فارسی (فردوسی، مولوی، حافظ، سعدی)، احمد کتابی، ویراستار: بهرام مسعود، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۴۰۲ صفحه، وزیری (شومیز)، چاپ اول، ۵۰۰ نسخه، ۱۲۰۰۰ ریال.

۲-۱۱-۲. کتاب‌های چاپ مجدد

۱. چهار سخنگوی وجدان ایران (فردوسی، مولوی، سعدی، حافظ)، محمدعلی اسلامی ندوشن، تهران: قطره، ۲۵۶ صفحه، وزیری (شومیز)، چاپ نهم، ۴۰۰ نسخه، ۱۲۰۰۰۰ ریال.

۲. راز پنهان، آرش احسانی، (با مشارکت فریدون فروزان)، تهران: عصر نوین، ۲۰۴ صفحه، چاپ دوم، ۱۰۰۰۰۰ ریال.

۱۲-۲. تأثیر و تأثر حافظ

۱. آینه جمال‌نمای (تأثیر آرای عرفانی نجم‌الدین رازی در مرصادالعباد بر دیوان حافظ شیرازی)، محمدمهدی اسماعیل‌پور، شیراز: نوید شیراز، ۳۸۴ صفحه، چاپ اول.

۲. شهریاران (بررسی تأثیرپذیری شهریار از حافظ در حوزه محتوا، مضمون و زبان)، مهدی افشون، (با مشارکت کرامت نامجو)، ویراستار: اسفندیار افشون، یاسوج: چوبل، ۲۳۲ صفحه، وزیری (شومیز)، چاپ اول، ۱۰۰۰ نسخه.

۳. تأثیر اندیشه‌های خیام بر حافظ، ایرج سام دلیری، نوشهر: ناسنگ، ۲۳۳ صفحه، چاپ اول.

۴. شرح شورانگیز عشق شهریار (گزیده غزل‌ها)، نفیسه محمدزاده، مشهد: ترانه، دانیال دامون، ۱۹۶ صفحه، چاپ اول، ۸۵۰۰۰ ریال.

۵. طراوت تکرار (بررسی تأثیر شاعران سبک عراقی «عراقی و حافظ» بر دو شاعر دوره بازگشت «فروغی و هاتف»)، مهدی احمدی، قزوین: سایه‌گستر، مهرگان دانش، ۳۶۶ صفحه، چاپ اول.

۱۳-۲. سرگذشت‌نامه

۱-۱۳-۲. کتاب‌های چاپ نخست

۱. از میکده بیرون، مهناز سیدجواد جواهری، ویراستار: اصغر اندرودی، تهران: البرز، صباى الوند، ۸۳۲ صفحه، وزیری (گالینگور)، چاپ اول، ۱۱۰۰ نسخه، ۳۷۰۰۰۰ ریال.

۲. حافظ نوپرداز (هفت گفتار درباره حافظ)، سیدجعفر حمیدی، تهران: لیان، ۱۴۶ صفحه، رقی (شومیز)، چاپ اول، ۱۰۰۰ نسخه، ۷۵۰۰۰ ریال.

۳. زندگی‌نامه حافظ، هوشنگ صالحی، تهران: آوای اندیشه، ۶۸ صفحه، چاپ اول، ۲۵۰۰۰ ریال.

۴. روزبهان و حافظ، بیان فروغ کرمانشاهی، کرمانشاه: ۱۰۲ صفحه، چاپ اول.

۲-۱۳-۲. کتاب‌های چاپ مجدد

۱. حافظ ناشنیده‌پند، ایرج پزشک‌زاد، قم: قطره، شهاب، ۲۸۰ صفحه، رقعی (شومیز)، چاپ یازدهم، ۴۰۰ نسخه، ۱۲۵۰۰۰ ریال.

۲. حافظ ناشنیده‌پند، ایرج پزشک‌زاد، قم: قطره، شهاب، ۲۸۰ صفحه، رقعی (شومیز)، چاپ دوازدهم، ۱۰۰۰ نسخه، ۱۳۰۰۰۰ ریال.

۲-۱۴. فال‌نامهٔ دیوان حافظ

۲-۱۴-۱. کتاب‌های چاپ نخست

۱. فال حافظ، شمس‌الدین محمد حافظ، تهران: آدینهٔ سبز، افق‌رهایی، ۴۸۸ صفحه، جیبی (گالینگور)، چاپ اول، ۲۵۰۰ نسخه، ۱۶۰۰۰۰ ریال.

۲. فال‌نامهٔ کامل دیوان حافظ، شمس‌الدین محمد حافظ، شارح: کاظم عابدینی مطلق، تهران: سه‌بعدی، ۵۳۸ صفحه، وزیری (گالینگور)، چاپ اول، ۲۰۰۰ نسخه.

۳. فال‌نامهٔ کامل دیوان خواجه شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی، شمس‌الدین محمد حافظ، علی‌اکبر ربانی، قم: حضرت عباس علیه السلام، ۵۲۴ صفحه، ۱/۲ جیبی (سلفون)، چاپ اول، ۱۰۰۰۰ نسخه، ۱۰۰۰۰ ریال.

۴. فال حافظ با معنی، به‌کوشش امیر بهنام، قم: نسیم کوثر، ۲۱۶ صفحه، چاپ اول.

۲-۱۴-۲. کتاب‌های چاپ مجدد

۱. فال‌نامهٔ حافظ شیرازی با معنی، شمس‌الدین محمد حافظ، شارح: آرزو زاری، خطاط: عباس ولی‌زاده، تهران: خسرو، ۱۲۸ صفحه، جیبی (شومیز)، چاپ دوم، ۲۰۰۰ نسخه، ۳۰۰۰۰ ریال.

۲. متن کامل فال‌نامهٔ حافظ شیرازی با معنی، شمس‌الدین محمد حافظ، شارح: آرزو زاری، خطاط: عباس ولی‌زاده، تهران: هنرور، ۴۹۸ صفحه، وزیری (گالینگور)، چاپ سوم، ۲۰۰۰ نسخه، ۲۰۰۰۰۰ ریال.

۳. متن کامل فال‌نامهٔ حافظ شیرازی با معنی، شمس‌الدین محمد حافظ، شارح: آرزو زاری، تهران: هنرور، ۴۹۶ صفحه، جیبی (گالینگور)، چاپ سوم، ۱۵۰۰ نسخه، ۱۲۰۰۰۰ ریال.

۴. متن کامل فال‌نامهٔ حافظ شیرازی با معنی، شمس‌الدین محمد حافظ، شارح: آرزو زاری،

خوش‌نویسی غزلیات: عباس ولی‌زاده، تهران: هنرور، ۴۹۸ صفحه، جیبی (گالینگور)، چاپ دوم، ۲۰۰۰ نسخه، ۷۵۰۰۰۰ ریال.

۲-۱۵. متفرقه

۱. **دیار بی‌نشان (استقبال بیست غزل خواجه رحمه‌الله (تا ۲۰))**، محمدرضا نکونام، تهران: صبح فردا، ۱۰۱ صفحه، چاپ اول.

۲. **مکافات عشق (استقبال بیست غزل خواجه رحمه‌الله (۲۱ تا ۴۰))**، محمدرضا نکونام، تهران: صبح فردا، ۱۰۶ صفحه، چاپ اول.

۳. **ناز معشوق (استقبال بیست غزل خواجه رحمه‌الله (۴۱ تا ۶۰))**، محمدرضا نکونام، تهران: صبح فردا، ۹۲ صفحه، چاپ اول.

۴. **شاهد تنهایی (استقبال بیست غزل خواجه رحمه‌الله (۶۱ تا ۸۰))**، محمدرضا نکونام، تهران: صبح فردا، ۹۶ صفحه، چاپ اول.

۵. **یار یار (استقبال بیست غزل خواجه رحمه‌الله (۸۱ تا ۱۰۰))**، محمدرضا نکونام، تهران: صبح فردا، ۹۳ صفحه، چاپ اول.

۶. **دم دل (استقبال بیست غزل خواجه رحمه‌الله (۱۰۱ تا ۱۲۰))**، محمدرضا نکونام، تهران: صبح فردا، ۹۰ صفحه، چاپ اول.

۷. **شور شیدا (استقبال بیست غزل خواجه رحمه‌الله (۱۲۱ تا ۱۴۰))**، محمدرضا نکونام، تهران: صبح فردا، ۹۰ صفحه، چاپ اول.

۸. **مست و خمار (استقبال بیست غزل خواجه رحمه‌الله (۱۴۱ تا ۱۶۰))**، محمدرضا نکونام، تهران: صبح فردا، ۸۵ صفحه، چاپ اول.

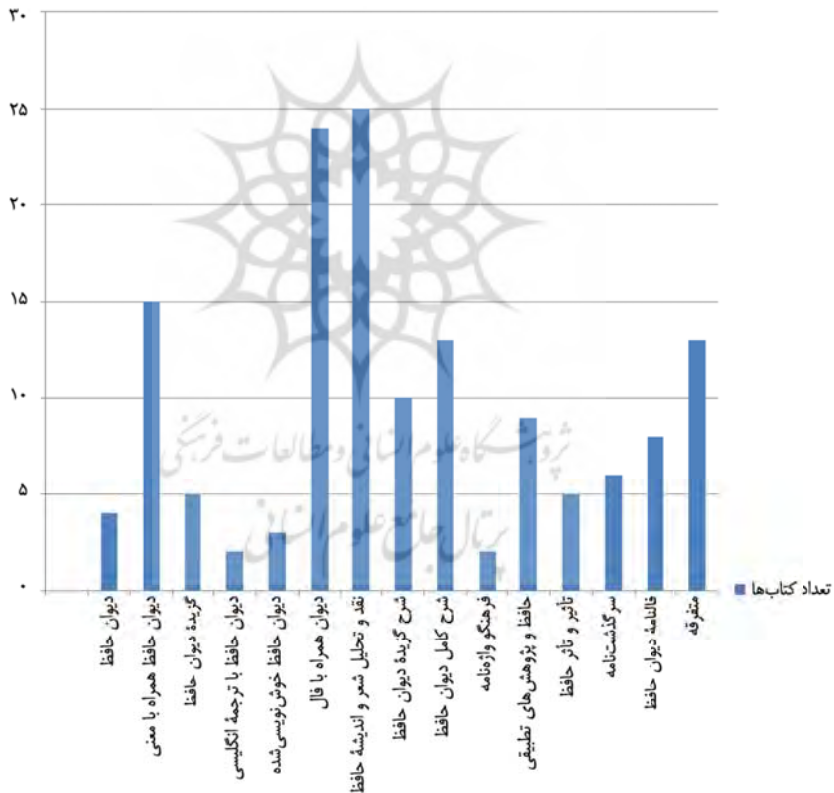
۹. **نگرشی دیگر بر راز حافظ (چند گفتار در دیگر شنیدن حافظ)**، حسن مکارمی، تهران: پردیس دانش، ۱۶۰ صفحه، چاپ اول.

۱۰. **نقد صافی (نقد و استقبال غزلیات جناب خواجه شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی)**، محمدرضا نکونام، تهران: صبح فردا، در سه جلد، چاپ اول.

۱۱. **درمان با حافظ**، یدالله فرجی، ویراستار: اعظم رضانی، تهران: آریاگهر، ۱۱۲ صفحه، رقعی (شومیز)، چاپ اول، ۱۱۰۰ نسخه، ۷۵۰۰۰ ریال.

۱۲. **ستایش شعر حافظ به روایت حافظ**، فرهاد گرگین‌پور، شیراز: تخت جمشید، قشقای، ۷۲ صفحه، رقعی (شومیز)، چاپ اول، ۱۰۰۰ نسخه، ۴۰۰۰۰ ریال.

۱۳. **دیداری شگفت با حافظ شیرازی**، ابوالقاسم فیض‌آبادی، تصویرگر: سمیه رحمتی‌خواه، تهران: نخستین، ۶۴ صفحه، رقعی (شومیز)، چاپ اول، ۲۰۰۰ نسخه، ۳۰۰۰۰ ریال.

پی‌نوشت

۱. شمارگان هر بخش، براساس گزارش «خانه کتاب» تنظیم شده است؛ چراکه اطلاعات کتاب‌شناسی سامانه «سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران» فاقد این گزینه است.

۲. ذیل این بخش تنها کتاب‌هایی آمده که در عنوان آن‌ها، عبارت «خوش‌نویسی شده» ذکر شده است..